

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 7.2.2019.
COM(2019) 58 final

2019/0029 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije unutar Odbora za SGP osnovanog Privremenim sporazumom kojim se stvara okvir za Sporazum o gospodarskom partnerstvu između država Istočne i Južne Afrike, s jedne strane, i Europske zajednice i njezinih država članica, s druge strane, u vezi s izmjenom određenih odredbi Protokola 1. o definiciji pojma „proizvodi s podrijetlom” i načinima administrativne suradnje

OBRAZLOŽENJE

1. PREDMET PRIJEDLOGA

Ovaj se prijedlog odnosi na odluku o utvrđivanju stajališta koje treba zauzeti u ime Europske unije u Odboru za SGP osnovanom na temelju Privremenog sporazuma kojim se stvara okvir za Sporazum o gospodarskom partnerstvu između država Istočne i Južne Afrike, s jedne strane, i Europske zajednice i njezinih država članica, s druge strane, u pogledu predviđenog donošenja odluke o izmjeni određenih odredaba Protokola 1. uz Sporazum.

2. KONTEKST PRIJEDLOGA

2.1. Privremeni sporazum kojim se stvara okvir za Sporazum o gospodarskom partnerstvu između država Istočne i Južne Afrike, s jedne strane, i Europske zajednice i njezinih država članica, s druge strane

Privremeni sporazum kojim se stvara okvir za Sporazum o gospodarskom partnerstvu između država Istočne i Južne Afrike, s jedne strane, i Europske zajednice i njezinih država članica, s druge strane („Sporazum”) ima za cilj (a) omogućiti državama IJA da iskoriste poboljšani pristup tržištu koji nudi Europska unija („EU”); (b) promicati održiv gospodarski razvoj i postupnu integraciju država IJA u svjetsko gospodarstvo; (c) uspostaviti područja slobodne trgovine između Europske unije te država Istočne i Južne Afrike („IJA”) na temelju zajedničkog interesa, putem postupne liberalizacije trgovine na način koji je u skladu s primjenjivim pravilima WTO-a i načelom asimetrije, uzimajući u obzir posebne potrebe i ograničenja kapaciteta država IJA u pogledu razina i vremenskog okvira za obveze; (d) uspostaviti odgovarajuće mehanizme za rješavanje sporova; te (e) uspostaviti odgovarajuće institucionalne aranžmane.

EU je 13. srpnja 2009. potpisao Sporazum¹, koji Madagaskar, Mauricijus, Sejšeli i Zimbabve privremeno primjenjuju od 14. svibnja 2012.

2.2. Odbor za SGP

Odbor za SGP tijelo je osnovano u skladu s člankom 64. Sporazuma. Sastavljen je od predstavnika EU-a i država IJA (Madagaskar, Mauricijus, Sejšeli i Zimbabve). Odbor za SGP donosi svoj poslovnik, a njime supredsjedaju predstavnik EU-a i predstavnik država IJA.

Odbor za SGP bavi se svim pitanjima koja su potrebna za provedbu Sporazuma, uključujući razvojnu suradnju. U obavljanju svojih zadaća Odbor za SGP može (a) osnovati i nadgledati posebne odbore ili tijela koji su potrebni za provedbu Sporazuma, (b) sastati se u bilo kojem trenutku o kojem se stranke dogovore, (c) razmotriti sva pitanja u okviru Sporazuma i poduzimati odgovarajuće radnje u obavljanju svojih zadaća, (d) donositi odluke ili davati preporuke u slučajevima predviđenima Sporazumom i (d) donositi izmjene ovog Sporazuma, uključujući popis država IJA koje su potpisnice navedene u Prilogu II. i popis odredaba Protokola 1.

Odbor za SGP može preispitati Sporazum, njegovu provedbu, funkcioniranje i izvršavanje te strankama dati odgovarajuće prijedloge za njegovu izmjenu.

¹ Odluka Vijeća od 13. srpnja 2009. o potpisivanju i privremenoj primjeni Privremenog sporazuma kojim se stvara okvir za Sporazum o gospodarskom partnerstvu između država istočne i južne Afrike, s jedne strane, i Europske zajednice i njezinih država članica, s druge strane (SL L 111, 24.4.2012., str. 1.–1172.).

2.3. Predviđeni akt Odbora

U svibnju/lipnju 2019. odbor za SGP na svojem osmom sastanku treba donijeti odluku o izmjeni određenih odredaba Protokola 1. o definiciji pojma „proizvodi s podrijetlom” i načinima administrativne suradnje („predviđeni akt”).

Svrha je predviđenog akta ažurirati odredbe o pravilima o podrijetlu u skladu s najnovijim kretanjima te gospodarskim subjektima dati pojednostavnjene i fleksibilnije propise o podrijetlu donošenjem sljedećih izmjena:

- ispravak članka 6. stavka 2. Protokola 1. uz Sporazum u vezi s definicijom izraza „njihova plovila” i „njihovi brodovi tvornice”,
- uvođenje novog članka 13. pod naslovom „Odvojeno knjigovodstveno iskazivanje” u glavu III. Protokola 1. uz Sporazum, kako bi se gospodarskim subjektima omogućilo da smanje troškove primjenom ove metode upravljanja stokovima,
- zamjena članka 14. „Direktni prijevoz” novim člankom 15. pod naslovom „Neizmijenjenost” kako bi se gospodarskim subjektima omogućila veća fleksibilnost u pogledu dokaza koji se carinskim tijelima zemlje uvoznice dostavljaju kada se roba s podrijetlom pretovaruje u trećoj zemlji ili skladišti u carinskom skladištu treće zemlje,
- uvođenje novog članka 17. u glavu III. Protokola 1. uz Sporazum, kako bi se gospodarskim subjektima omogućila isporuka šećera različitog podrijetla koji se ne mora čuvati u odvojenim skladištima,
- izmjena članka 16. glave IV. Protokola 1. uz Sporazum, koji se sada brojčano označava kao članak 18., kako bi se gospodarskim subjektima omogućila veća fleksibilnost u pogledu ispunjavanja zahtjeva za dokaze o podrijetlu,
- izmjene Priloga II. Protokolu 1. radi odražavanja izmjena nomenklature uređene Konvencijom o Harmoniziranom sustavu nazivlja i brojčanog označivanja robe (Harmonizirani sustav) Svjetske carinske organizacije, uvedenih 1. siječnja 2012. i 1. siječnja 2017. Tim se izmjenama ne mijenjaju pravila o podrijetlu. Tarifni brojevi Harmoniziranog sustava, izmijenjeni ili ažurirani: ex poglavlje 12, ex 1211, ex 121190, ex 3002, 4104 do 4106, 4107, 4109 (izbrisano), ex 4114, 8485 (izbrisano), ex 8486 i 8487;
- nakon pristupanja Hrvatske EU-u potrebno je izmijeniti Prilog IV. Protokolu 1. radi uvođenja hrvatske verzije izjave iz Priloga IV.,
- izmjena Priloga IX. Protokolu 1. uz Sporazum, u kojoj se navode prekomorske zemlje i područja EU-a, kako bi se uzele u obzir promjene u popisu prekomorskih zemalja i područja u skladu s Prilogom II. UFEU-u, uzimajući u obzir nedavnu promjenu statusa nekih područja s popisa; time se olakšava primjena odredaba o kumulaciji podrijetla.

S obzirom na brojne promjene u Protokolu 1. uz Sporazum i njegovim prilogima, Protokol je potrebno u cijelosti zamijeniti zbog jasnoće.

3. STAJALIŠTE KOJE TREBA ZAUZETI U IME UNIJE

Protokol 1. o definiciji pojma „proizvodi s podrijetlom” i načinima administrativne suradnje sklopljen je 2007. Određene odredbe izvornog Protokola 1. nisu u skladu s najnovijim izmjenama pravila o podrijetlu, što dovodi do prepreka za ostvarivanje koristi od povlaštenog postupanja predviđenog Sporazumom. Izmjenama će se pojednostavniti odredbe i omogućiti

fleksibilnost za ispunjenje zahtjeva i postupaka propisanih pravilima o podrijetlu. Tim će se pojednostavnjenjem olakšati trgovina i optimizirati uporaba povlaštenog tretmana za gospodarske subjekte. Osim toga, predloženim izmjenama potaknut će se regionalna integracija i gospodarski razvoj u državama IJA jer će gospodarski subjekti imati više prilika za ispunjavanje pravila o podrijetlu.

Izmjene proizvoda (tarifni brojevi i opisi) navedene u Prilogu II. Protokolu 1. uz Sporazum potrebne su zbog usklađivanja s ažuriranjima nomenklature Harmoniziranog sustava koja je Svjetska carinska organizacija (WCO) izvršila u izdanjima iz 2012. i 2017. te kako bi se održala dosljednost opisa proizvoda i razvrstavanja prema HS-u s pomoću usklađenog sustava.

Naposljetku, u Prilogu IX. Protokolu 1. uz Sporazum navodi se popis prekomorskih zemalja i područja EU-a. U smislu ovog Protokola „prekomorske zemlje i područja” znači zemlje i područja iz Priloga II. Ugovoru o funkcioniranju EU-a. Popis bi trebalo ažurirati kako bi se uzele u obzir nedavne promjene statusa nekih prekomorskih zemalja i područja.

Predloženom odlukom ispunjavaju se obveze EU-a u skladu s odredbama Sporazuma.

4. PRAVNA OSNOVA

4.1. Postupovna pravna osnova

4.1.1. Načela

Člankom 218. stavkom 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđeno je donošenje odluka kojima se utvrđuju „stajališta koja u ime Unije treba donijeti tijelo osnovano na temelju sporazuma kada je to tijelo pozvano donositi akte koji proizvode pravne učinke, uz iznimku akata kojima se dopunjuje ili mijenja institucionalni okvir sporazuma”.

Pojam „akti koji proizvode pravne učinke” obuhvaća akte koji proizvode pravne učinke na temelju pravila međunarodnog prava kojima se uređuje predmetno tijelo. Obuhvaća i instrumente koji nemaju obvezujući učinak na temelju međunarodnog prava, ali „presudno utječu na sadržaj propisa koje donese zakonodavac Unije”².

4.1.2. Primjena u ovom slučaju

Akt koji Odbor treba donijeti akt je koji proizvodi pravne učinke i bit će obvezujući prema međunarodnom pravu i člancima 13., 64. i 68. Sporazuma. Predviđenim aktom ne dopunjuje se niti izmjenjuje institucionalni okvir Sporazuma.

Stoga je postupovna pravna osnova predložene odluke članak 218. stavak 9. UFEU-a.

4.2. Materijalna pravna osnova

4.2.1. Načela

Materijalna pravna osnova odluke na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a prije svega ovisi o cilju i sadržaju predviđenog akta o kojemu se zauzima stajalište u ime Unije. Ako predviđeni akt ima dva cilja ili dva elementa i ako se može utvrditi da je jedan od tih dvaju ciljeva ili elemenata glavni, a drugi samo sporedan, odluka na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a mora se temeljiti na samo jednoj materijalnoj pravnoj osnovi, to jest onoj koju zahtijeva glavni ili prevladavajući cilj ili element.

² Presuda Suda od 7. listopada 2014., Njemačka / Vijeće, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke od 61. do 64.

4.2.2. *Primjena u ovom slučaju*

Glavni cilj i sadržaj predviđenog akta odnose se na zajedničku trgovinsku politiku.

Stoga je materijalna pravna osnova predložene Odluke članak 207. UFEU-a.

4.3. **Zaključak**

Pravna osnova predložene odluke trebao bi biti članak 207. u vezi s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a.

5. **OBJAVA PREDVIĐENOG AKTA**

Budući da će se aktom Odbora za SGP izmijeniti Privremeni sporazum kojim se stvara okvir za Sporazum o gospodarskom partnerstvu između država Istočne i Južne Afrike, s jedne strane, i Europske zajednice i njezinih država članica, s druge strane, primjereno ga je nakon donošenja objaviti u *Službenom listu Europske unije*.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije unutar Odbora za SGP osnovanog Privremenim sporazumom kojim se stvara okvir za Sporazum o gospodarskom partnerstvu između država Istočne i Južne Afrike, s jedne strane, i Europske zajednice i njezinih država članica, s druge strane, u vezi s izmjenom određenih odredbi Protokola 1. o definiciji pojma „proizvodi s podrijetlom” i načinima administrativne suradnje

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 207. u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Unija je Odlukom Vijeća 2012/196/EZ od 13. srpnja 2009.³ sklopila Privremeni sporazum kojim se stvara okvir za Sporazum o gospodarskom partnerstvu između država Istočne i Južne Afrike, s jedne strane, i Europske zajednice i njezinih država članica, s druge strane („Sporazum”) te se on privremeno počeo primjenjivati 14. svibnja 2012.
- (2) U skladu s člancima 13. i 68. Sporazuma i člankom 44. Protokola 1. uz Sporazum, Odbor za SGP može donijeti izmjene odredaba Protokola 1. uz Sporazum.
- (3) Odbor tijekom osmog sastanka, koji će se održati *svibanj/lipanj 2019. *, treba donijeti odluku o izmjeni određenih odredaba Protokola 1. o definiciji pojma „proizvodi s podrijetlom” i načinima administrativne suradnje.
- (4) Budući da će odluka za Uniju biti obvezujuća, primjereno je utvrditi stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u Odboru za SGP.
- (5) Protokol 1. o definiciji pojma „proizvodi s podrijetlom” i načinima administrativne suradnje koji je sklopljen 2007. zahtijeva izmjene određenih odredaba kako bi se pravila o podrijetlu uskladila s najnovijim kretanjima, odnosno učinila fleksibilnijima i jednostavnijima radi olakšavanja trgovine gospodarskim subjektima i optimizacije stope iskorištenosti povlaštenog postupanja.
- (6) Izmjene proizvoda (tarifni brojevi i opisi) navedene u Prilogu II. Protokolu 1. uz Sporazum potrebne su zbog usklađivanja s ažuriranjima nomenklature Harmoniziranog sustava koja je Svjetska carinska organizacija (WCO) izvršila u izdanjima iz 2012. i 2017. te kako bi se održala dosljednost opisa proizvoda i razvrstavanja prema HS-u s pomoću usklađenog sustava.
- (7) U Prilogu IX. Protokolu 1. uz Sporazum navode se prekomorske zemlje i područja EU-a. U smislu ovog Protokola „prekomorske zemlje i područja” znači zemlje i područja iz Priloga II. Ugovoru o funkcioniranju EU-a. Popis bi se trebao ažurirati

³ SL L 111, 24.4.2012., str. 1

kako bi se uzele u obzir nedavne promjene statusa nekih prekomorskih zemalja i područja,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Stajalište koje u ime Unije treba zauzeti na osmom sastanku Odbora temelji se na nacrtu akta Odbora priloženom ovoj Odluci.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Komisiji.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*